

{ } { }

Bakara Suresi

213

GİT

◀ Bakara / 213 ▶

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِينَ
 مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ
 بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ
 وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا
 جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ
 آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ
 يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

Türkçe Transcript

Kâne-nnâsu ummeten vâhideten febe'âsa(A)llâhu-nnebiyyîne
 mubeşşirîne vemunzirîne veenzele me'ahumu-lkitâbe bilhakki
 liyahkume beyne-nnâsi fîmâ-htëlefû fih(i)^(c) vemâ-htëlefe fîhi
 ille-lleżîne ûtûhu min ba'di mâ câet-humu-lbeyyinâtu bağyen
 beynehum^(s) feheda(A)llâhu-lleżîne âmenû limâ-htëlefû fîhi mine-
 lhakki bi-iznih(i)^(k) va(A)llâhu yehdî men yeşâu ilâ sirâtin
 mustekîm(in)

Abdülbaki Gölpinarlı Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. Allah müjdeci ve korkutucu olarak
 peygamberler gönderdi. İnsanların ayrılığa düştükleri şeylerde,
 aralarında dosdoğru hükmetmek üzere onlara kitap da indirdi.
 Onlara bunca açık deliller geldikten sonra da gene ancak
 ihtirasları yüzünden tuttular da ihtilafa düştüler. Halbuki Allah
 inananları, onların ihtilafa düştükleri doğru şeye, kendi izniyle

muvaffak etti, gerçeğe ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru ve düz yola çıkarır.

Abdullah-Ahmet Akgül Meali

İnsanlar bir tek ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında (adaletle) hüküm vermek üzere Hakkı içeren kitaplar indirdi. Oysa kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra, birbirlerine karşı olan 'azgınlık ve kıskançlıkları' yüzünden anlaşmazlığa düşenler, işte o (kitap) verilenlerden başkası değildir. Böylece Allah, kendi izniyle iman edenleri, hakkında ayrılığa düştükleri (konularda hidayet edip) gerçeğe erıştirdi. Allah, kimi dilerse onu doğru yola yöneltir.

Abdullah Parlıyan Meali

Bütün insanlar bir zamanlar tek bir topluluktur. Düşünce ve inanç ayrılıklarına düştükleri için, Allah müjdeci ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi; insanların anlaşmazlığa düştükleri konularda, insanlar arasında karar versin diye O, peygamberlerle beraber, hakikat ortaya çıksın diye kitap indirdi. Oysa kendilerine kitap verilmiş olanlar kendilerine açık kanıtlar geldikten sonra, sadece aralarındaki kıskançlıktan dolayı o kitap hakkında anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah inananları kendi izniyle onların üzerinde anlaşmazlığa düştükleri gerçeğe doğru yol ve kitaba iletti. Çünkü Allah, doğru yola ulaşmak isteyenleri dosdoğru yoluna ulaştırır.

Ahmet Tekin Meali

Bütün insanlar Nûh'a kadar aynı dine sahip bir tek millettir. Görüş ayrılığına düşmeleri sebebiyle Allah onlara, rahmeti, merhameti, ihsanı, sevgisi konusunda müjdecilik, sorumluluk hesap ve cezayı hatırlatan, uyarıcılık görevi yapan özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere tek tek peygamberler gönderdi. İnsanlar arasında, ihtilâf ettikleri, çarpıttıkları konularda, hakem olmaları, hüküm vermeleri, icraat yapmalarına esas olması için onlarla beraber, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda gerçekleştirilmesi gereken hakça düzeni içeren kitaplar da indirdi. Ancak, kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar, ayan beyan deliller geldikten sonra, liderliği ve hakimiyeti hep kendi uhdelelerinde tutma hırsları, hasetleri, haksızlıkları, şer'î kurallara karşı çıkmaları ve bozgunculukları sebebiyle, kitaplar konusunda ayrı baş çekerek kasıtlı ihtilâf çıkardılar, anlaşmazlık icat ettiler. Allah ilmi, iradesi ve lütfuyla, ehl-i kitabın kutsal kitaplardaki bilgileri tahrif ederek çıkardıkları ihtilâfların, çarpıtmaların doğrusunu imân edenlere gösterdi. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri doğru, muhkem, güvenli yola İslâmî hayata iletir.

bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/19.

Ahmet Varol Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. Sonra Allah müjdeleyici ve korkutucu peygamberler gönderdi. Onlarla birlikte, insanlar arasında ayrılığa düştükleri konularda hükmetmeleri için hak üzere Kitab indirdi. Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki kıskançlıklarından, kinlerinden dolayı bu (Kitap) hakkında ayrılığa düşenler kendilerine Kitab verilmiş olanlardan başkası değildir. Allah iman edenleri, kendi izniyle, onların üzerinde ayrılığa düştükleri gerçeğe iletti. Allah dilediğini doğru yola iletir.

Ali Bulaç Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere hak kitaplar indirdi. Oysa kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra, birbirlerine karşı olan 'azgınlık ve kıskançlıkları' yüzünden anlaşmazlığa düşenler, o, (Kitap) verilenlerden başkası değildir. Böylece Allah, iman edenleri, hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğe kendi izniyle erdirdi. Allah, kimi dilerse onu doğruya yöneltir.

Ali Fikri Yavuz Meali

İnsanlar iman üzere bulunan tek bir ümmet idi; sonra kimi iman etmek, kimi küfre varmak suretiyle ayrılığa düştüler de Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi; ve insanlar aralarında ayrılığa düştükleri şeyde hak üzere hükmetmek için, o peygamberlerle kitap gönderdi. Halbuki kendilerine açık deliller geldikten sonra aralarındaki zulüm ve hasedlerinden ötürü, ihtilâfa düşenler, o kitab verilenlerden başkası değildir. Onların hak hususunda ayrılığa düştükleri şeyde, Allah, kendi izni ile (peygamberlere) iman edenleri doğru yola hidayet buyurdu (iletir). Allah dilediğini doğru yola iletir.

Bahaeddin Sağlam Meali

İnsanlar bir tek toplum idiler. (Allah onları imtihana, dolayısıyla gelişmeye tabi tuttu.) Uyarıcı ve müjdeleyici olarak peygamberleri gönderdi. Onlarla beraber haklar ile dolu kitabı indirdi ki; insanların (gelişmeleri içinde düştükleri) ihtilaflarını yargılasın. Kitap verilenler, ancak onlara açık ayetler geldikten sonra ve yalnızca kıskançlıktan dolayı ihtilafa düştüler. Allah da kendi izni ve iradesiyle, iman edenleri, ihtilaf ettikleri konuların hak kısmına yöneltti. (Bu imtihan sonucu bir kısmı kazandı, yükseklere çıktılar. Bir kısmı da esfel-i safileye düştüler.) Allah, istediğini Sırat-ı Müstakim'e (doğru yola) iletendir.

Bayraktar Bayraklı Meali

İnsanlar bir tek ümmetti; Allah onlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi. Peygamberler aracılığı ile

insanların anlaşmazlığa düştükleri konular hakkında aralarında hüküm vermek için hak kitap da indirdi. Halbuki, o konularda anlaşmazlığa düşenler, kendilerine apaçık âyetler geldikten sonra, aralarındaki kıskançlık yüzünden ihtilafa düşen kitap ehlinden başkası değildi. Bunun üzerine Allah, kendi iradesiyle, inananları ihtilafa düştükleri hakikate erİştirdi. Çünkü Allah, dileyeni doğru yola ulaştırır.

Besim Atalay Meali (1965)

İnsanlar bir ümmetti; imdi Allah onlara müjdeliyen, kocunduran peygamberler gönderdi, ayrıştıkları şeyde hükmeylemek üzere, hak olarak onlara kitap dahi indirdi, onlar aralarında hasetleşme yüzünden, kendilerine belgeler geldiğinde, kitaplılar ondan ayrılmaya düştüler, kendi izniyle Allah inananları, ayrıştıkları işte, haktan yana götürdü; Allah dilediğın doğru yola iletir

Cemal Külünkoğlu Meali

İnsanlar tek bir ümmetti/milletti. Sonra (bir kısmı küfre saparak ayrılığa düşünce) Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak nebileri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da indirdi. Kendilerine kitap verilmiş olanlar, kendilerine açık deliller geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlıktan ötürü o Kitap hakkında anlaşmazlığa düştüler. Böylece Allah, iman edenleri, hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğē kendi izniyle erİştirdi. Allah, dileyeni doğru yola iletir.

Ayette geçen “İnsanlar tek bir ümmetti/milletti” ifadesi; insanlığın ortak bir kaynaktan geldiğini belirtiyor. Zaman geçtikçe bu ortak kaynaktan çoğalan insanlar, farklı yerlerde yaşamaya yöneldiler. Yaşadıkları yerin coğrafi özelliklerine ve iklim şartlarına göre hayat standartları gelişti, yerel ve bölgesel kültürler oluştu. Bununla birlikte insanlar arasındaki düşünceler farklılaştı, birbiriyle çelişen görüşler ve doktrinler ortaya çıkmaya başladı. Buradan da farklı yaşam tarzları ile çeşitli inanç sistemleri doğdu. Bütün bu oluşumlar, insanların arasından peygamberlerin çıkmasını ve bu peygamberlere ilahi kitapların inmesini gerekli kıldı.

Cemil Said (1924)

İnsanlar evvelleri bir ümmet idi. Allâh hakîkati tebşîr ve ihtâr için peygamberler gönderdi. İnsanlar beynindeki ihtilâfâtın halli için hak bir kitâb inzâl iyledi. Halbuki insânlar âyât-ı mübeyyineyi telâkkî itdikden sonra ancak hased sâikasıyla biri birilerine münâza’a itdiler. Allâh kendi izniyle münâzi’un fih olan şeyin hak olduğına inananları hidâyete sevk itdi. Zîrâ istediğini tarîk-i müstakîme sevk ider.

Diyanet İşleri Meali (Eski)

İnsanlar bir tek ümmetti. Allah peygamberleri müjdecî ve uyarıcı olarak gönderdi; insanların ayrılığa düşecekleri hususlarda aralarında hüküm vermek için onlarla birlikte hak Kitaplar indirdi. Ancak Kitap verilenler, kendilerine belgeler geldikten sonra,

aralarındaki ihtiras yüzünden onda ayrılığa düştüler. Allah, inananları, ayrılığa düştükleri gerçeğe kendi izni ile erіştirdi. Allah dilediğini doğru yola erіştirir.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)

İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere kitapları hak olarak indirdi. Kendilerine apaçık âyetler geldikten sonra o konuda ancak; kitap verilenler, aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah iman edenleri, kendi izniyle, onların hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğe ilette. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

Diyanet Vakfı Meali

İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için, onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da gönderdi. Ancak kendilerine kitap verilenler, apaçık deliller geldikten sonra, aralarındaki kıskançlıktan ötürü dinde anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah iman edenlere, üzerinde ihtilafa düştükleri gerçeği izniyle gösterdi. Allah dilediğini doğru yola iletir.

Bütün insanlık başlangıç itibariyle bir tek ümmet idi. Hz. Âdem'den çoğalmıştı. Zamanla ihtilafa düştüler. Peygamberler insanlar arasında beliren anlaşmazlıkları gidermek için gönderildi.

Edip Yüksel Meali

İnsanlar bir tek topluluktur. ALLAH peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdi ve anlaşmazlığa düştükleri konularda halkın arasında hükmetmeleri için onlarla birlikte gerçeği içeren kitabı indirdi. Oysa kitap verilenler kendilerine açık kanıtlar geldikten sonra aralarındaki kıskançlıktan ötürü onun hakkında anlaşmazlığa düştüler. Fakat ALLAH, izniyle inananları onların anlaşmazlığa düştüğü gerçeğe ulaştırdı. ALLAH dilediğini/dileyeni doğru yola iletir.

Bak 57:22-23.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. Ayrılmaları üzerine Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi ve beraberlerinde hak ile ilgili kitap indirdi ki, insanların, aralarında ihtilaf ettikleri şeyler hakkında hakem olsun. Bunda da sırf o kitap verilenler, kendilerine bunca deliller geldikten sonra tuttular, aralarındaki hırs ve kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izniyle, iman edenleri, onların hakkında anlaşmazlığa düştükleri hakka, ulaştırdı. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

Elmahlı Meali (Orijinal)

İnsanlar tek bir ümmet idi Ayrılmaları üzerine Allah rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere Peygamberler gönderdi ve beraberlerinde hak ile kitab indirdi ki nas arasında ihtilâf ettikleri noktada hakem olsun, bunda da sırf o kitab verilenler kendilerine bunca beyyineler geldikten sonra tuttular aralarındaki ihtiras yüzünden ihtilâfa düştüler, bunun üzerine Allah onların ihtilâf ettikleri hakka izni ilâhîsiyle bu iman edenleri doğrudan doğru muvaffak buyurdu, öyle ya Allah dilediğini doğru yola çıkarır

Erhan Aktaş Meali

İnsanlar bir tek ümmetti. Allah; onlara, haber verici ve uyarıcı nebiler gönderdi. Anlaşmazlığa düştükleri konularda aralarında Hakk ile hükmetmeleri için onlarla beraber Kitap indirdi. Kitap verilenler, kendilerine apaçık kanıtlar gelmesine rağmen, aralarındaki ihtiras nedeniyle onda anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah, iman edenleri Kendi izni ile onların üzerinde ayrılığa düştükleri gerçeğe iletti. Zira Allah, dileyeni doğru yola iletir.¹

1- Hak edeni, dileyeni; doğru yolu bulma çabasında olanı. Bu terkip, Allah, doğru yola iletmeyi gerektiren şeyleri yapanı doğru yola iletir demektir. Ayetteki “Şâe” sözcüğü, “dilediğini” anlamının yanı sıra, “şey edeni”, “gayret göstereni”, “bir şey elde etmek çabasında olanı” anlamına da gelmektedir.

Hasan Basri Çantay Meali

İnsanlar bir tek ümmetdi (kimi îmân etmek, kimi küfre sapmak suretiyle ihtilâfa düştüler). Binâen'aleyh Allah (rahmetinin) müjdeciler (i, azabının) haberciler (i) olmak üzere (onlara) peygamberler gönderdi ve beraberlerinde — insanların ihtilâfa düştükleri şeyler hakkında aralarında hüküm vermek için — hak (ve gerçek) kitablar da indirdi. Halbuki kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirine karşı olan ihtiras ve hasedden ötürü ihtilâfa düşenler; o (Kitab) verilenlerden başkası değildir. İşte Allah (böylece) îman edenleri, kendi iradesiyle; hakkında ihtilâfa düştükleri hakka (gerçeğe) ulaştırdı. Allah kimi dilerse onu doğru yola iletir.

Hayrat Neşriyat Meali

İnsanlar tek bir ümmet (aynı din üzere) idi (daha sonra ihtilâfa düştüler); bunun üzerine Allah, müjdeleyiciler ve (aynı zamanda) korkutucular olarak peygamberler gönderdi ve hakkında ihtilâfa düştükleri şeyler husûsunda, insanların aralarında hüküm vermek için, berâberlerinde hak ile Kitâb indirdi. Ancak kendilerine onun (o kitâbın) verildiği kimseler, onlara apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki zulüm (ve hased)den dolayı onda da ihtilâfa düştüler. Sonra Allah, (o ehl-i kitâbın) üzerinde ihtilâfa düştükleri hakka, îmân edenleri izniyle hidâyet eyledi. Çünkü Allah, dilediği

kimseyi (hikmetine binâen kendi lütfundan) dosdoğru bir yola hidâyet eder.

İlyas Yorulmaz Meali

İnsanlar bir zamanlar tek bir ümmetti, sonra Allah onlara müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi. O elçilerle birlikte, insanlar arasında ayrılığa düştükleri konularda, adaletle hüküm vermeleri için, kitabı indirdi. Buna rağmen, kendilerine kitap verilenler, onlara açıklayıcı ayetler geldikten sonra, aralarında ki çekememezlikten ötürü ayrılığa düştüler. Allah, iman edenlere, kendi izni ile, kitaptan (haktan) ihtilafa düştükleri konularda yol gösterdi. Allah istekli olanları en doğru yola iletir.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

İnsanlar önce bir tek topluluk idiler. Allah aralarındaki anlaşmazlıkları yargılamak için onlara müjdeleyici, uyarıcı peygamber gönderdi. Onlarla birlikte doğru olan Kitap'lar da gönderdi, yine insanlar arasındaki anlaşmazlıklar yargılansın diye. Oysaki kendilerine açıklayıcı belgeler geldikten sonra yine de anlamayan bu kimseler kendilerine Kitap verilenlerden başkaları değildirler. Bu da birbirlerini kıskanmalarından ileri gelmekte idi. Bunun üzerine Allah inananları kendi dileğiyle, üzerinde bir türlü anlaşamadıkları gerçeğe ulaştırdı. Allah dilediğini doğru yola iletir.

İsmail Hakkı İzmirli

Nâs bir tek ümmet idi [6]. Onlar ihtilâf etmekle Allah/da müjde verici ve azap ile korkutucu olarak Peygamberleri gönderdi; ihtilâf ettikleri şeyde nâs arasında hükmetmek üzere peygamberler ile beraber doğru olarak Kitap ta inzâl etti. Halbuki onda [7] kendilerine Kitap verilenler gelinceye [8] kadar ihtilâfa düşen olmadı. Bu da açık deliller geldikten sonra hasetlerinden [9] nâşi idi. Allah kendi izni ile [10] iman edenleri ihtilâf ettikleri hakka götürmüştür. Allah dilediğini doğru yola götürür.

Kadri Çelik Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. Derken (aralarında inanç farklılıkları ortaya çıkınca), Allah peygamberleri müjdeci ve uyarıp korkutucu olarak gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda aralarında hüküm vermek için hak üzere (bir de) kitap indirdi. Oysa kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra sırf aralarındaki ihtirastan kaynaklanan azgınlık yüzünden ihtilafa düşenler, kendilerine kitap verilenlerden başkası değildi. Allah iman edenleri, ayrılığa düştükleri gerçeğe kendi izni ile hidayet etti. Allah dilediğini doğru yola hidayet eder.

Mahmut Kısa Meali

İnsanlar, başlangıçta yalnızca Allah'a ibâdet eden ve aynı inanç ve ilkeler etrafında birleşen **bir tek ümmetten ibaret idi**. Sonra zamanla hak dinden sapmalar başladı ve insanlar ayrılığa düştüler. **Derken Allah, müjdeci ve uyarıcılar olarak elçilerini gönderdi. Beraberlerinde de, insanların anlaşmazlığa düştükleri konularda hükmetmesi için, mutlak hakîkati ortaya koyan Kitabı indirdi. Fakat kendilerine Kitap verilen Hristiyanlar ve Yahudiler,kendilerine apaçık belgeler gelmiş olmasına rağmen, sırf aralarındaki ihtirâs ve kıskançlıktan dolayı Allah'ın kitabını paramparça ederek onda ayrılığa düştüler. Böylece Allah, onların anlaşmazlığa ve ayrılığa düştükleri o hakîkati,anlamaya, kabul edip yaşamaya Son Elçiye iman edenleri layık gördü ve bu konuda izniyle onları hidâyete ulaştırdı. Çünkü Allah, samîmî bir niyetle hakîkate ulaşmak isteyenleri dosdoğru yola iletir.**

Demek oluyor ki, insanlık tarihi, iyilerle kötüler arasında süregelen ve kıyâmete kadar sürecek olan bir mücâdeleden ibarettir:

Mahmut Özdemir Meali

İnsanlar tek bir ümmet idi. Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak Nebiyyler'i seçip gönderdi. Onlarla birlikte, ihtilaf ettikleri konuda İnsanlar arasında hüküm vermek için Kitab'ı Hakk ile indirdi. Onlara Beyyineler / Açık Belgeler geldikten sonra aralarındaki bağy / azgınlık / haksızlık / çekemezlik yüzünden ancak Kitap verilmiş olanlar ihtilaf etti. Allah, kendi izniyle, Hakk'tan ihtilaf ettikleri şeyler için iman edenleri doğru yola erıştirdi. Allah, dileyeyeceği kimseyi doğru bir yola erıştiriyor.

Mehmet Çakır Meali

İnsanlık başlangıçta tek bir millet idi. Giderek Allah, müjdeci ve uyarıcı haberciler gönderdi. Onlarla birlikte, denge unsuru olarak kitaplar da indirdi Bu kitaplar, halkın anlaşmazlığa düştüğü konularda karar mercii oldu. Bu kitaplar konusunda ihtilafa düşenler ise, ehlikitaptan başkası değildi. Hem de kendilerine gelen bunca açıklamalara rağmen, neden? çekememezlik yüzünden. Allah ise, üzerinde uzlaşamadıkları konunun gerçek yüzünü, bir iyilik olmak üzere sadece müminlere gösterdi. Çünkü Allah, doğruyu lâıyk olana gösterir...

Mehmet Çoban Meali

İnsanlar başlangıçta tek bir topluluktu. Onlara müjdeciler ve uyarıcılar olarak Nebiler gönderdik. Nebilerle anlaşmazlığa düştükleri konuları açıklayan Kitap gönderdik. Kitaba göre aranızdaki anlaşmazlıkları çözün dedik. Kendilerine ayet gönderilenler aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine iman edenleri ihtilaf ettikleri konularda gerçeğe ulaştırdık. Unutmayın ki doğruya ulaşmak isteyenleri mutlaka doğruya ulaştırırız. Onları ihtilaf içinde bırakmayız.

Mehmet Okuyan Meali

İnsanlar tek bir ümmetti. [*]Allah müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak peygamberleri göndermiştir. [*] Anlaşmazlığa düştükleri konularda insanlar arasında hükmü vermesi için Kitabı bir amaç doğrultusunda indirmiştir. [*] Ancak (kitap) verilenler, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki kıskançlık nedeniyle (dinde) anlaşmazlığa düşmüşlerdi. [*] (Bunun üzerine) Allah iman edenlere, üzerinde çelişkiye düştükleri gerçeği, buyruğuyla göstermiştir. Allah dileyeni (layık gördüğünü) doğru yola ulaştırır. [*]

Benzer mesajlar: Yûnus 10:19; Enbiyâ 21:92; Mü'minûn 23:52., Benzer mesajlar: Bakara 2:213; Nisâ 4:164-165; En'âm 6:48; Kehf 18:56., Bu ayet "nebilere (peygamberlere) kitap verilmediği" şeklindeki anlayışın yanlışlığının delillerindendir. Benzer mesajlar: İsrâ 17:55; Meryem 19:30., Benzer mesajlar: Âl-i İmrân 3:19; Yûnus 10:93; Şûrâ 42:14; Câsiye 45:17; Beyyine 98:4., Benzer mesajlar: Bakara 2:142, 272; En'âm 6:88; Yûnus 10:25; Ra'd 13:27; İbrâhîm 14:4; Nahl 16:93; Hacc 22:16; Nûr 24:35, 46; Kasas 28:56; Fâtır 35:8; Zümer 39:23; Şûrâ 42:13; Müddessir 74:31.

Mehmet Türk Meali

(Vaktiyle) insanlar, tek bir ümmetti.¹ Allah, Peygamberleri onlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdi² ve insanların anlaşmazlığa düşecekleri konularda aralarında hükmetmeleri için onlarla birlikte gerçekleri açıklayan (bire) kitap gönderdi.³ Ancak kitap verilenler, kendilerine apaçık âyetler geldikten sonra, aralarındaki çekemezlilik yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Fakat Allah, izni ile iman edenleri, üzerinde anlaşmazlığa düşülen konularda gerçeğe ulaştırdı. Zîrâ Allah, doğru yola dilediklerini iletir.

1 Ümmet: Herhangi bir insan grubuna uyan veya uyması istenen insan topluluğudur. Yani; "bir önderin etrafında güçlü bir birlik içerisinde toplanan, belirli bir gaye için düzenli bir şekilde çalışan ve sonuçta da çeşitli insan sınıfları ve grupları üzerine hâkim olan, insan toplumu" demektir. Cemaatlere göre ümmet, kişilere göre önder gibidir. Buna göre ümmet, hâkim bir milletin fertlerinden oluşan, sosyal bir toplumdur. Müslümanlara ümmet denilebilmesi için bu şartların yerine getirilmesi gerekir. Bk. (Âlu İmrân: 104, Hûd: 8, Mü'minun: 52, Zuhuruf: 22)

2 Peygamber: Haber getiren kişi, Allahu Teâlâ'nın kullarına emir ve yasaklarını bildirmek ve onlara hakkı, doğruyu ve yanlışlığı açıklamak üzere seçip görevlendirdiği ilahî elçi demektir. Arapçası "nebi" (çoğulu: enbiya), bazan da "resul" (çoğulu: rusul)'dür. "Nebi", Arapça bir kelime olup, "haber verici" anlamına gelir. Bazı dilciler de "nebi" kelimesinin "yükseltilmiş" manasında olan "nübüvvet" kelimesinden geldiğini ileri sürerler. "Rasul", gönderilen kimse, haberci, elçi anlamına gelmektedir. Allah (c.c) tarafından, insanları irşat edip onları doğru yola yöneltmek için gönderilmiş olduklarından, peygamberlere, "Rasul" denmiştir. Peygamberlere, Allah'tan vahiy aldıkları için "nebi"; aldıkları haberleri insanlara bildirdikleri için de "rasul" denir. "Rasul" kelimesi, lügat manası bakımından "nebi" kelimesinden daha geniş ve şümullüdür. Bu görüşte olanlara göre, kendisine ilahî kitap ve müstakil şeriat verilen peygamberler "rasul" diye anılırlar. Bu bakımdan, her rasul aynı zamanda bir nebidir. Fakat her nebî, rasul değildir. Allah, her topluma mutlaka Peygamber göndermiştir. Peygamberimizin bir sahih hadisinde, "yüz yirmi dört

bin” gibi bir sayıdan bahsedilmiş ise de bu, “çokluktan kinâye” olabilir. Kur’an’da yalnız 25 Peygamberin ismi zikredilir. Bunlar da; Adem, İdris, Nûh, Hûd, Sâlih, Lût, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub, Yûsuf, Şuayb, Mûsa, Hârûn, Davud, Süleyman, Eyyub, Zü’l-Kıfl, Yûnus, İlyas, Elyesa, Zekerîyya, Yahya, İsâ ve Muhammed (a.s.)’dır. Lokman ve Zü’l-Karneyn’in Peygamber olma ihtimâli varsa da Üzeyr için böyle bir ihtimâl söz konusu değildir. Bk. (Secde: 3, Tevbe: 30, İsra: 15, Kasas: 46, Fâtır: 24, Yasin: 36)

3 Bu âyetten, bütün Peygamberlere Kitap yani vahiy gönderildiği, fakat bunların kendi aralarında muhtelif oldukları anlaşılmaktadır. Bu kitaplardan Kur’an’da adı geçenler; Tevrât, Zebûr, İncil ve Kur’an’dır. Bk. (Mâide: 5 ve dipnotları)

Muhammed Esed Meali

BÜTÜN İNSANLIK bir zamanlar bir tek topluluktu; [sonra ihtilafa düşmeye başladılar], bunun üzerine Allah, müjdecî ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi ve onlar aracılığıyla hakikati ortaya seren vahiy(ler) bahşetti ki bununla insanların farklı görüşler edinmeye başladıkları her konuda karar verilebilsin. ¹⁹⁷ Buna rağmen, kendilerine hakikatin bütün kanıtları geldikten sonra aralarındaki kıskançlıktan dolayı onun anlamı hakkında ihtilafa düşenler bizzat bu [vahy]in tevdî edildiği aynı insanlardı. Ancak Allah, inananları, kendi iradesiyle, üzerinde ihtilafa düştükleri hakikate sevk etti; çünkü Allah, [ulaşmak] isteyenî doğru yola ulaştırır. ¹⁹⁸

197 Kur’an, insanlığın başlangıçtaki durumunu tasvir etmek için ummeten vahideten (bir tek topluluk) ifadesini kullanırken, ilk bakışta sanılacağı gibi, insanlık tarihinin şafağındaki efsanevî “altın çağ” düşüncesini dile getirmemektedir. Bu ayette kasdedilen şey, insanın saf zihinsel durumunun ve o ilk çağlarda içinde yaşadığı basit sosyal düzenin karakteristiği olan, içgüdüsel kavrayışların ve eğilimlerin nisbî homojenliğinden başka bir şey değildir. Bu homojenlik, beşer toplumunun mensupları arasındaki bilinçli bir uzlaşmadan çok, zihinsel ve duyuşal farklılaşmanın eksikliğine dayandığından, insanın daha sonra kaydettiği tekamül derecesi karşısında çözülmeye mahkûm idi. İnsanın düşünce hayatı daha da karmaşık/zengin hale gelirken duyuşal kapasitesi ve bireysel ihtiyaçları da daha fazla farklılaştı; düşünce ve menfaat çatışmaları öne çıkmaya başladı ve insanlık, hayat görüşü ve ahlakî değerleri açısından “bir tek topluluk” olmaktan çıktı: işte ilahî rehberlik bu aşamada zorunlu hale geldi. (Unutulmamalıdır ki el-kitâb, burada -Kur’an’ın başka birçok yerinde olduğu gibi- herhangi bir özel metni değil, bu şekildeki ilahî vahyi temsil etmektedir.) Yukarıdaki Kur’an pasajının bu şekilde yorumlanması, ünlü sahâbî Abdullah b. Mes’ûd’un onu, “Bütün insanlık tek bir topluluktu, sonra farklılaşmaya başladılar (fe’htelefû) -bunun üzerine Allah... peygamberler gönderdi” şeklinde okuması gerçeğiyle de teyid edilmektedir. İbni Mes’ûd’un burada vurguladığı fe’htelefû kelimesi Kur’an’ın genel olarak kabul edilen metninde yer almadığı halde, hemen hemen bütün müfessirler onun bu anlam akışı içinde mevcut olduğu görüşündedirler.

198 Yahut; “Allah, dilediğini dosdoğru yola iletir”. Bu surenin 253. ayetinin ikinci kısmında tebarüz ettirildiği gibi, insanın zihnî ayrılıklara yatkınlığı, tarihin bir arızası/tesadüfî değil, tersine, insan tabiatının Allah’ın muradı gereği olan bütünleyici bir parçasıdır: “Kendi iradesiyle” sözleriyle kasdedilen de, bu tabii durumdur. “Aralarındaki kıskançlıktan dolayı” ifadesinin açıklaması için bkz. 23:53 ve ilgili not 30.

Mustafa Çavdar Meali

İnsanlar başlangıçta tek bir ümmet idi. Allah, nebileri müjdeciler ve uyarıcılar olarak gönderdi, beraberinde insanların ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında hüküm vermesi için, onlarla birlikte hak olan kitabı indirdi. Ancak kitap verilenler, kendilerine apaçık belgeler geldikten sonra sırf aralarındaki kıskançlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah ise iman edenleri, kendi izniyle; hakkında ayrılığa düştükleri konularda doğru yola ulaştırdı. Allah, doğru yolu tercih edeni yoluna ulaştırır. 4/163-164-165

Mustafa İslamoğlu Meali

BÜTÜN insanlık (başlangıçta) tek bir topluluk idi, (sonradan yoldan çıkıp parçalandı).[406] Allah nebilerini müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdi. Onlarla birlikte gerçek bir amaca mebni olarak vahiy(ler) gönderdi ki, o vahiyler, insanlar arasında ihtilafa düştükleri konularda hakem olsun. Buna rağmen, kendilerine hakikatin apaçık belgeleri geldikten sonra, aralarındaki kıskançlık yüzünden O'nun mesajı hakkında ihtilafa düşenler bizzat bu vahyin gönderildiği insanlardan başkası değildi. Sonuçta Allah iman edenlere, kendi iradesiyle, hakkında ihtilafa düştükleri hususlarda doğru yolu gösterdi. Allah, isteyen/istediğini doğru yola işte böyle yöneltir.

[406] Parantez içi ibare için bkz: Zemahşerî ve Râzî.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali

Nâs bir tek ümmet idi. Allah Teâlâ müjdeleyici ve korkutucu olan peygamberler gönderdi. Ve onlar ile beraber hakka müteallik kitap indirdi ki nâs arasında ihtilâf ettikleri hususa hükmetsin. Halbuki, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra aralarında olan ihtirastan dolayı dinde ihtilâfa düşenler o kendilerine kitap verilenlerden başkası değildir. İmdi Allah Teâlâ imân edenleri ihtilâfa düştükleri hakka kendi irâde-i ilâhiyyesiyle ulaştırır. Ve Allah Teâlâ dilediğini doğru yola hidâyet eder.

Suat Yıldırım Meali

Bütün insanlar bir tek ümmet teşkil ediyorlardı. Aralarında ihtilâflar başlayınca, Allah onlara içlerinden müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi. Onların beraberinde, insanlar arasında hükmetmek için, kitap ve hikmeti gönderdi ki, ihtilâf ettikleri konularda aralarında hükmetsin. Halbuki, o meselelerde anlaşmazlığa düşenler, kendilerine apaçık âyetlerimiz geldikten sonra, sırf aralarındaki haset yüzünden ihtilâfa düşen Ehl-i kitaptan başkası değildi. Allah da, onların hakkında ihtilâf ettikleri gerçeği, Kendi izni ile bu iman edenlere bildirdi. Öyle ya, Allah dilediğini doğru yola eriştirir. [10, 19]

İnsanlar dünyaya geldikleri ilk andan itibaren dinsiz ve toplumsuz yaşamışlardır. Allah insan toplumlarını irşad edecek peygamberler ve kitaplar göndermiş, fakat zamanın geçmesiyle

insanlar ihtilâfa düşünce yeni peygamberler görevlendirmiştir. Neticede, çeşitli milletlere anlatılan hakikat tekrar anlaşılmaz olunca, bütün milletlere, bütün insanlığa hakkı anlatacak, hepsini "müşterek hak söze" (Ali İmran, 64) dâvet edecek son Peygamberin zuhur ettiğini bu âyet bildirmektedir.

Süleyman Ateş Meali

İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, peygamberleri, müjdeciler ve uyarıcılar olarak gönderdi; onlarla beraber, anlaşmazlığa düştükleri konularda insanlar arasında hükmetmek üzere, içinde gerçekleri taşıyan Kitabı indirdi. Kendilerine Kitap verilmiş olanlar, kendilerine açık deliller geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlıktan ötürü o(Kitap hakkı)nda anlaşmazlığa düştü(ler). Bunun üzerine Allah, kendi izniyle inananları, onların üzerinde ayrılığa düştükleri gerçeğe iletti. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

Süleyman Tefkik (1927)

İnsânlar bir ümmet idiler. Allâh beyne'n nâs ihtilâf iyledikleri şeylerde hüküm itmek üzere müjde idici ve korkudıcı peygamberler ve onlarla berâber hak olarak kitâblar gönderdi. Onda (o kitâb veyâ hakda) kendilerine kitâb virilenler, o kadar âyât-ı beyyinât geldikten sonra aralarındaki hasedden ve bağyden dolayı ihtilâf itdiler. Allâh Te'âlâ onların ihtilâf itdikleri şeylerde mü'minleri izniyle hidâyet buyurdu (doğru yolu onlara gösterdi) Cenâb-ı Hak dilediğini doğru yola hidâyet ider.

Süleymaniye Vakfı Meali

İnsanlar tek bir toplumdur. Allah, onlara müjde veren ve uyarılarda bulunan nebîler gönderdi; onlarla birlikte, gerçekleri içeren kitap da indirdi[1] ki ayrılığa düştükleri konularda insanlar arasında o kitap hükmetsin. Kendilerine kitap verilenlerden başkası ayrılığa düşmedi.[2] Açık belgeler geldikten sonra birbirlerine hakimiyet kurmak istedikleri için böyle oldu. Sonra anlaşılmadıkları konuda, Allah, müminleri, kendi onayıyla doğruya ulaştırdı. Allah, doğruları tercih edeni doğru yola yöneltir.

[1] Âyete göre Âdem aleyhisselamdan beri her nebîye kitap verilmiştir.

[2] Kitabı okuyanlardan kimi kendini düzeltir, kimi de bile bile yanlışlara sarılır. Bu da ayrılıklara sebep olur.

Şaban Piriş Meali

İnsanlar tek bir ümmet idi. Allah, peygamberleri müjdeciler ve uyarıcı olarak gönderdi; insanların ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında hüküm vermek için, onlarla birlikte hak olan kitabı da indirdi. Ancak kitap verilenler, kendilerine belgeler geldikten sonra aralarındaki kıskançlık yüzünden onda ayrılığa düştüler. Allah ise iman edenleri, onların hakkında ayrılığa düştükleri doğruya kendi izniyle ulaştırdı. Allah, dilediğine doğru yolu gösterir.

Ümit Şimşek Meali

İnsanlar tek bir ümmet idi. Sonra Allah, müjde veren ve uyararı peygamberler gönderdi; onlarla beraber, anlaşmazlığa düştükleri konularda insanlar arasında hüküm vermeleri için, kitabı da hak ile indirdi. Oysa kitapta anlaşmazlığa düşenler, kendilerine kitap verdiklerimizden başkası değildi. Onlar da, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlık yüzünden ihtilâf ettiler. Allah ise, onların anlaşmazlığa düştüğü hakikate ulaşmaları için iman edenlere izin verdi. Zira Allah, dilediğini doğru yola ulaştırır.

Yaşar Nuri Öztürk Meali

İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, peygamberleri müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak gönderdi. Onlarla beraber, anlaşmazlığa düştükleri konularda, insanlar arasında hükümler diye gerçeği taşıyan kitabı hak olarak indirdi. O kitapta anlaşmazlığa düşenler, o kitap kendilerine verilmiş olanlardan başkaları değildi. Bunlar, kendilerine açık kanıtlar geldikten sonra sırf aralarındaki kıskançlık/doymazlık/azgınlık/denge noktasından sapma/yalancılık/zulüm/kibir/zinakârlık yüzünden, çekişmeye girmiştir. Sonra Allah kendi izniyle, inananları, üzerinde tartışmaya girdikleri gerçeğe tekrar ulaştırdı. Allah, dilediği kişiyi/dileyeni dosdoğru yola iletir.

Eski Anadolu Türkçesi

oldı-y-ıdı âdemîler bir ümmet pes viribidi Tañrı peygamberleri muştılayıcılar ken dañı kórkıdııcılar ken. dañı indürdi anlarıñı-ıla kitâb'ı girtülig-ile tã hükm eyleye [17a] âdemîler arasında anuñ içinde kim dartışdılar anuñ içinde anlar kim virinildiler anı ya'nı kitâb'ı andan şöñra kim geldi anlara hüccetler hasedden ötürü aralarında. pes toğru yol gösterdi Tañrı anlara kim imân getürdiler aña kim dartışdılar anuñ içinde haqdan Tañrı dilegi-y-ile. dañı Tañrı toğru yol gösterür aña kim diler toğru yol dapa.

Satır Altı Meal (1534)

Cemî' âdemîler bir ümmet idi. Pes gönderdi Tañrı Ta'âlâ peygamber-leri muştılayıcılar cenneti ve kórkıdııcılar cehennemden. Dañı indürdi anlar-ıla kitâb haq bile hükm eylemeg-içün halk arasında çekişgen nesnelerde. Dañı çekişmediler anda illâ ol kişiler kim virildiler kitâbı kendülere delîl gel-genden şöñra zulm eylemeg-ile aralarında. Pes hidâyet virdi Tañrı Ta'âlâ imân getüren kişilere çekişdikleri nesnede haqdan buyruğ-ıla. Dañı Tañrı Ta'âlâ hidâyet virür kime dilese doğru yola.

Bunyadov-Memmedeliyev

İnsanlar tək bir ümmət idi. Allah onlara müjdə verən və xəbərdarlıq edən (əzabla qorxudan) peyğəmbərlər göndərdi,

insanlar arasındakı ixtilafları ayırd etmək üçün O, peyğəmbərlərlə birlikdə haqq olan kitab nazil etdi. Halbuki özlərinə aşkar dəlillər gəldikdən sonra aralarındakı kin (və həsəd) üzündən (dində) ixtilafda bulunanlar kitab əhlindən başqası deyildir. Onların ixtilafda olduqları həqiqətə Onun izni (idarəsi) ilə iman gətirənləri isə Allah doğru yola yönəltdi. Allah istədiyini düz yola istiqamətləndirər.

M. Pickthall (English)

Mankind were one community, and Allah sent (unto them) Prophets as bearers of good tidings and as warners, and revealed therewith the Scripture with the truth that it might judge between mankind concerning that wherein they differed. And only those unto whom (the Scripture) was given differed concerning it, after clear proofs had come unto them, through hatred one of another. And Allah by His will guided those who believe unto the truth of that concerning which they differed. Allah guideth whom He will unto a straight path

Yusuf Ali (English)

Mankind was one single nation, and Allah sent Messengers with glad tidings and warnings; and with them He sent the Book in truth, to judge between people in matters wherein they differed; but the People of the Book, after the clear Signs came to them, did not differ among themselves, except through selfish contumacy. Allah by His Grace Guided the believers to the Truth, concerning that wherein they differed. For Allah guided whom He will to a path that is straight.
